

ผลของการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎี พฤติกรรมนิยมที่มีต่อการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช*

สุพจน์ เปลี่ยวสัจด์ **

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระดับจิตสาธารณะก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และเพื่อเปรียบเทียบระดับจิตสาธารณะระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมกับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลตามปกติ โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียน ที่ 2/2556 จำนวน 20 คน โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายประกอบด้วยกลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดจิตสาธารณะ โปรแกรมการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม แบบสังเกตพฤติกรรมและสมุดธนาคารความดี โดยใช้สถิติทดสอบ Wilcoxon on Signed Ranks test และ Mann-Whitney U test

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองมีระดับจิตสาธารณะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีระดับจิตสาธารณะสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม จิตสาธารณะ

* ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา

** นักศึกษาปริญญาโท

The Effects of Group Counseling with Behavioral Theory Approach on Encouraging the Public Mind of Undergraduate Students at Southern College of Technology, Nakhon Si Thammarat Province*

Supot Pliawsangat **

Abstract

The objectives of this research were to compare the level of public consciousness before and after participating in the psychological group counseling program and to compare the level of public consciousness of two sample groups: the experimental group which received the behaviorism psychological group counseling program and the control group received the conventional way of the psychological group counseling program. The sample for the study comprised 20 third year undergraduate students in the second semester of the academic year 2013. They were drawn according to the Simple Random Sampling method, divided into two groups; 10 students for the experiment group and 10 students for the control group. The instruments used were a questionnaire measuring public consciousness, behaviorism psychological group counseling program, a behavioral observation form and moral logbook. The data were analyzed using such statistics as Wilcoxon Signed Ranks test and Mann-Whitney U test.

The results revealed that after they had undergone through the experiment, the experimental group showed significantly higher public consciousness than before receiving the experiment at .05 level. The experimental group showed higher public consciousness level than the control group after experiment period at .05 level of significant difference.

Key words: Group Counseling; Behavioral Theory; Public Mind

* Part of Thesis for the Master Degree of Psychology and Counseling, Faculty of Education, Thaksin University, Songkhla Province.

** Graduate Student.

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ทุกช่วงวัย ในฐานะเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของประเทศ โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นที่ต้องมีการพัฒนาให้ครบทุกด้าน โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่กล่าวถึงคุณภาพของคนในสังคมว่าจะต้องพัฒนาให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา มีโอกาสที่จะสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต และมีคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กับการเสริมสร้างสภาพแวดล้อม ในสังคมและสถาบันทางสังคมให้เข้มแข็ง เอื้อต่อการพัฒนาคน พร้อมทั้งสามารถก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมที่หลากหลายได้อย่างมั่นคง ซึ่งแนวทางการพัฒนาคนสู่สังคมดังกล่าวเน้นการสร้างเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพทั้งเชิงความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ คุณธรรม รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน และมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกใน ศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

ในภาวะวิกฤตสังคมไทยปัจจุบันคนส่วนใหญ่มักดิ้นรนต่อสู้เพื่อการอยู่รอดของตนเอง จิตสาธารณะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาจิตใจให้ไปพร้อมกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะสำคัญของการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศและโลก เพราะบุคคลที่มีจิตสาธารณะที่ดีจะเป็นผู้ที่ตระหนักในหน้าที่มีความรับผิดชอบในการดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติส่วนรวมของสังคม และตระหนักในสิทธิของตนเอง โดยไม่ล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น การปลูกฝังให้เยาวชนเกิดการตระหนักถึงความสำคัญในจิตสาธารณะที่ดีนั้น จึงเป็นเรื่องที่ทุกหน่วยของสังคมต้องช่วยกันส่งเสริมและ

สนับสนุนเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษา การขาดจิตสำนึกในเรื่องจิตสาธารณะและการมีส่วนร่วมกับสังคมทวีความรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่องภายใต้กระแสของสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุนิยมมากกว่าที่จะให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจ จึงส่งผลกระทบต่อความเสื่อมโทรมของสังคมในปัจจุบัน (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552)

ดังนั้นประเด็นจิตสาธารณะ จึงมีความสำคัญต่อบุคคลในสังคมภายใต้กระแสยุคโลกาภิวัตน์ ถ้าสังคมเล็งเห็นถึงความสำคัญในการเสริมสร้างจิตสาธารณะให้มีระดับที่เพิ่มขึ้นอาจทำให้คนในสังคมมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากขึ้น มีจิตอาสาดูแลรับผิดชอบสมบัติส่วนรวม มีการใช้สมบัติส่วนรวมอย่างทะนุถนอมและเห็นคุณค่า รู้จักการแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้กับผู้อื่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาการทำลายสาธารณสมบัติต่าง ๆ ก็จะลดลง เมื่อคนส่วนใหญ่มีระดับจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น ก็จะนำไปสู่สังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง สงบสุข และมีการพัฒนาที่ยั่งยืนจากสภาพการณ์ดังกล่าวถือเป็นความเสี่ยงของการใช้ชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้หากไม่ได้รับการควบคุมหรือการแก้ไขให้รู้เท่าทันย่อมส่งผลเสียต่ออนาคตของเยาวชนไทย ซึ่งถือเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและเป็นกำลังสำคัญของสังคมต่อไปในอนาคต โดยผลของสภาพการณ์แห่งความเสี่ยงที่มองเห็นได้ชัดเจนประการหนึ่ง คือ เรื่องคุณภาพทางการเรียนรู้และความเอาใจใส่ในการเรียนของเยาวชนลดลงอย่างเห็นได้ชัด เพราะความอ่อนแอทางความคิด ซึ่งนอกจากจะทำให้เยาวชนไม่มีภูมิคุ้มกันแล้ว ยังเป็นจุดอ่อนที่ทำให้เข้าใจและดำเนินชีวิตในสังคมอย่างผิดพลาด ไม่เห็นความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมหรือเรียกว่า “ขาดจิตสาธารณะ” ต่อสังคมที่พวกเขาอาศัยอยู่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชนเล็งเห็นถึงความสำคัญ และได้ส่งเสริมการสร้างจิตสาธารณะให้กับนิสิตและนักศึกษา 2 ลักษณะ คือ (1) การจัดองค์กรและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดตั้งสโมสร ชมรม ชุมนุม ค่ายอาสาพัฒนาหรือบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น และ (2) การกำหนดเป็นหลักสูตรหรือสอนในรายวิชาโดยครอบคลุมหัวข้อที่เป็นเรื่องของส่วนรวมหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบที่จะเกิดกับคนหมู่มาก อาทิ เรื่องสิ่งแวดล้อม การรู้จักเคารพกฎระเบียบของการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมหรือ “Service Learning” ซึ่งเป็นแนวคิด การจัดการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา (วิลเลียม ธรรมอภิบาล, 2555)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าจิตสาธารณะเป็นสิ่งสำคัญของการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศและของโลก เพราะจิตสาธารณะสามารถนำไปสู่ความรัก การเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจ สร้างกระแสสำนึกในแง่การดำรงอยู่ในสังคมเดียวกัน โดยเฉพาะสังคมไทย (เวลา กัลหิโสภา, 2557) ด้วยเหตุนี้เพื่อให้เด็กและเยาวชนเข้าใจบทบาทในการใช้ชีวิต เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม รู้จักคิด มอง เหตุการณ์ต่าง ๆ ตามเหตุและผล เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา พัฒนา และบริการสังคม ก้าวไปสู่การเป็นนักคิดหรือนักวางแผนที่สมบูรณ์ ทั้งด้านความรู้และคุณธรรม อันจะส่งผลให้เยาวชนเห็นความสำคัญของจิตสาธารณะ ตลอดจนสามารถปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้เข้ากับสถานการณ์ได้มากยิ่งขึ้น เพราะบุคคลที่มีจิตสาธารณะที่ดีจะเป็นผู้ที่ตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องดูแลรักษาทรัพย์สินส่วนรวมของสังคมและตระหนักในสิทธิของตนเองไม่ล่วงล้ำในสิทธิของผู้อื่น (ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ, 2547)

ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรทางการศึกษา ได้เล็งเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างจิตสาธารณะให้กับนักศึกษา โดยนำกระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมาใช้ ซึ่งการปรึกษาตามแนวคิดนี้จะช่วยให้นักศึกษาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน อันเป็นคุณลักษณะของมนุษย์ที่สังคมต้องการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบระดับจิตสาธารณะของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับจิตสาธารณะของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการดูแลปกติที่ไม่ได้รับโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

วิธีการวิจัย

ประชากร คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ จำนวน 344 คน แต่มีผู้สมัครใจเข้าร่วมวิจัยทั้งหมด 321 คน เนื่องจากประชากรได้มีการพัฒนาสภาพการเป็นนักศึกษา ลาออกระหว่างการศึกาและไม่มีการเรียนสอนในช่วงเวลาดังกล่าว

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน นำรายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกที่มีคะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะอยู่ในระดับต่ำ 45-75 คะแนน จำนวน 43 คน ใส่

กลอง และจับสลากรายชื่อกลุ่มตัวอย่างซึ่งวิธีการจับสลากรายชื่อครั้งที่ 1 กำหนดให้เป็นกลุ่มควบคุม 10 คน และจับสลากรายชื่อครั้งที่ 2 กำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง 10 คน สลับกันไปจนครบจำนวน 20 คน จากนั้นสอบถามความสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยและสามารถเข้าร่วมกลุ่มตามวันและเวลาที่กำหนดได้

เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย (1) แบบวัดจิตสาธารณะ 3 ด้าน ซึ่งพัฒนาขึ้นจำนวน 48 ข้อ ประกอบด้วยข้อความที่เนื้อหาครอบคลุมตรงตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการใช้งานของส่วนรวม ด้านการถือว่าเป็นหน้าที่ในการมีส่วนร่วมรักษาของส่วนรวม และด้านการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด โดยมีค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .94 (2) โปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ซึ่งสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 ครั้ง (3) แบบสังเกตพฤติกรรมผ่านการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญพร้อมทั้งการทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง และ (4) สมุดรณาคารความดีที่วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้บันทึกกิจกรรมจิตสาธารณะ

เก็บรวบรวมข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้ (1) กลุ่มทดลอง ดำเนินการโดยใช้โปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและให้ความรู้ในเรื่อง จิตสาธารณะจำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ติดต่อกัน พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรม และสมุดรณาคารความดีก่อนการทดลอง ช่วงระยะการทดลอง และหลังการทดลอง เพื่อนำผลคะแนนมาเปรียบเทียบกับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ สรุปผลการเข้าร่วมโปรแกรมและ

สนับสนุนให้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องภายหลังสิ้นสุดการวิจัย (2) กลุ่มควบคุม นัดหมายกลุ่มควบคุมตอบแบบวัดจิตสาธารณะ และรวบรวมข้อมูลจากสมุดรณาคารความดีก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง เพื่อนำผลคะแนนมาเปรียบเทียบกับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยได้ชี้แจงเกี่ยวกับการทดลองและสอบถามความสมัครใจของกลุ่มควบคุม เพื่อดำเนินการให้ข้อสนเทศเกี่ยวกับจิตสาธารณะด้วยการให้ใบความรู้และวีดิทัศน์ ซึ่งจัดขึ้นหลังจากเก็บข้อมูลแบบวัดจิตสาธารณะ และสมุดรณาคารความดีแล้ว เพื่อให้กลุ่มควบคุมได้รับความรู้ในเรื่องของจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติและโลกต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ Wilcoxon on Signed Ranks test และ Mann-Whitney U Test

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีคะแนนจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับแบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาในกลุ่มทดลองพบว่า โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นในการสังเกตพฤติกรรมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($4.57 \pm .08$) และมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.45-4.67 คะแนน และสอดคล้องกับสมุดรณาคารความดีที่มีค่าความถี่ของกิจกรรมจิตสาธารณะในภาพรวมกลุ่มทดลองก่อนการทดลองมีค่าความถี่ 56 ครั้ง และหลังการทดลองมีค่าความถี่ 116 ครั้ง ส่วนต่างกลุ่มทดลองทั้งก่อนทดลองกับหลังทดลองมีค่าความถี่ 60 ครั้งที่เป็นเช่นนี้เพราะการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเป็นกระบวนการช่วยเหลือให้สมาชิกแต่ละคนสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เกิดความไว้วางใจ และการยอมรับส่งผลให้สมาชิกทุกคนร่วมมือกัน ในการหาแนวทางแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเน้นให้สมาชิกกลุ่มได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม

ที่เป็นปัญหาร่วมกัน รวมทั้งเรียนรู้วิธีการที่จะลดและเลิกพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่ตนเองต้องการลดและเรียนรู้วิธีการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยการเรียนรู้จากการเข้าร่วมโปรแกรม การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างพฤติกรรมที่มีจิตสาธารณะ 3 ด้าน คือ (1) ด้านการใช้งานของส่วนรวม (2) ด้านการมีส่วนร่วมรักษาของส่วนรวม และ (3) ด้านการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม ซึ่งทั้ง 10 ครั้ง มีขั้นตอนโดยเน้นให้นักศึกษาเรียนรู้และลงมือปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองผ่านเอกสารต่าง ๆ ทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ และเข้าใจในการเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ในแต่ละครั้งได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้โปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมยังมีกิจกรรมที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาดำเนินกิจกรรมด้วยตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ใบความรู้ เอกสารประกอบกิจกรรม และการมีส่วนร่วมภายในกลุ่ม เช่น บทบาทสมมติ ได้เรียนรู้จากตัวแบบตัวอย่างที่ดี ที่เหมาะสมกับวัยของนักศึกษาทำให้รู้สึกสนุกสนานมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม ตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และบรรยากาศสนุกสนานไม่น่าเบื่อ นอกจากนี้ยังได้นำเทคนิคการเสริมแรง เช่น การกล่าวคำชมเชย การปรบมือ เป็นต้น เข้ามาสอดแทรกระหว่างการดำเนินโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มด้วย เพื่อเป็นการจูงใจนักศึกษาให้ปฏิบัติและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสม คือ พฤติกรรมจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดของนักจิตวิทยากลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่เชื่อว่าการเสริมแรงจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมซ้ำและพฤติกรรมของบุคคลส่วนใหญ่จะเป็นพฤติกรรม การเรียนรู้แบบปฏิบัติซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของพรทรัพย์ ชื่นในเมือง (2554) ที่ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีราชินูทิศ จังหวัดอุดรธานี พบว่าภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะพฤติกรรมใดที่กลุ่มทดลองได้แสดงในช่วงระยะการทดลอง คือ พฤติกรรมทั้งการกระทำ ความคิด และความรู้สึก สามารถที่จะส่งผลให้กลุ่มทดลองได้รับความพึงพอใจ และจะมีแนวโน้มที่มีการกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกครั้ง การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมมีลักษณะเป็นแบบนำทางเพื่อให้กลุ่มทดลองสามารถพัฒนาตนเองตามเทคนิคและกระบวนการด้วย การสำรวจความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสมและรับผิดชอบ โดยตระหนักถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและผู้อื่น อันจะช่วยให้บุคคลมีความสุขมากขึ้น

ดังนั้นข้อมูลจากกระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และงานวิจัยที่ผ่านมาสามารถแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม ตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีการเสริมสร้างจิตสาธารณะที่มีประสิทธิภาพที่สามารถช่วยพัฒนาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาให้มีพฤติกรรมในเรื่องจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้นได้หลังการทดลอง

2. นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีคะแนนระดับจิตสาธารณะสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่กลุ่มทดลองได้รับ แตกต่างไปจากกลุ่มควบคุมในระยะการทดลองที่ได้รับ การดูแลตามปกติ ทำให้ผลการเปรียบเทียบระดับ

จิตสาธารณะภายหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกัน โดยที่นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมสามารถพัฒนาวิเคราะห์ความคิด และความรู้สึกของตนเองได้มากขึ้นในเรื่องจิตสาธารณะ จนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมทำให้เกิดการพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาในกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของธัญญารัตน์ คามวุฒิ (2554) ที่ศึกษาผลของโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทางการบำบัดแบบเผชิญความจริงที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดขอนแก่นพบว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนจิตสาธารณะเพิ่มขึ้นกว่าก่อนและหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะได้มีพฤติกรรมภายหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง คือการตระหนักรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม รับผิดชอบต่อตนเองสามารถร่วมแก้ปัญหาสังคม มีความรัก ความเอื้ออาทร และเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทนให้ความร่วมมือ และกระตือรือร้นในการร่วมคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และมีเครือข่ายในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม

ดังนั้น ข้อมูลจากกระบวนการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม และงานวิจัยที่ผ่านมาสามารถแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมช่วยให้นักศึกษามีโอกาสสำรวจวิเคราะห์ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง รวมทั้งได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในกลุ่ม ตลอดจนได้สร้างแรงจูงใจจนสามารถนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวมได้ดียิ่งขึ้น จนมีความสามารถที่จะเสริมสร้างระดับจิตสาธารณะได้ดีขึ้นหลังการทดลอง

สรุป

ผลการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 พบว่ากลุ่มทดลองมีจิตสาธารณะที่สูงขึ้นหลังการเข้าร่วมโปรแกรม การศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและมีระดับจิตสาธารณะที่สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลตามปกติ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรมีการนำการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะไปประยุกต์ใช้กับตัวแปรอื่น เช่น แพทย์ พยาบาล ครู และตำรวจ เป็นต้น

1.2 การนำโปรแกรมการศึกษาจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมไปใช้ ผู้ที่จะนำไปใช้ต้องมีความรู้ ความสามารถทั้งจากการเรียนรู้ทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ เพื่อให้การใช้เกิดประโยชน์มากที่สุด

1.3 ควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อความคงทนของพฤติกรรมจิตสาธารณะที่พึงประสงค์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรใช้ระยะเวลาในการเสริมสร้างมากกว่านี้ เพื่อดูความคงทนของพฤติกรรมหลังจากที่ได้รับการเสริมสร้างพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ

2.2 ควรมีการนำวิธีการศึกษาค้นคว้าไปใช้เพื่อเสริมสร้างด้านคุณธรรมของนักศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจ ความมีวินัย ในตนเอง และความรับผิดชอบ เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาประโยชน์ของพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะที่มีต่อระดับครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

เอกสารอ้างอิง

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). *สอนเด็กให้มี จิตสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: พรินท์.
- ธัญญารัตน์ คามวุฒิ. (2554). ผลของโปรแกรม การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทาง การบำบัดแบบเผชิญความจริงที่มีต่อจิต สาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 7(2), 150-161.
- พรทรัพย์ ชื่นในเมือง. (2554). *ผลของการใช้ชุด กิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรม นิยมที่มีต่อการพัฒนาพฤติกรรมการมี จิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนสตรีราชินูทิศ จังหวัด อุตรธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต แขนงวิชาแนะแนว, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร, ประทีป จินจี่ และทัศนา ทองภักดี. (2547). *รูปแบบการพัฒนา นักเรียนระดับประถมศึกษาให้มี จิตสาธารณะการศึกษาระยะยาว*. เอกสารประกอบการประชุมสถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัลลยา ธรรมอภิบาล. (2555). การพัฒนาหลักสูตร เสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนิสิต ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 13(2), 62-79.
- เวลา กัลหิโสภา. (2557). *การศึกษาแนวคิดเรื่อง เมตตาในศาสนาพุทธกับอรรถาธิบายในศาสนาอิสลาม*. เอกสารประกอบการ ประชุมทางวิชาการ ระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 1 เพื่อการพัฒนาประเทศ. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.